

Nazan Morođlu

**KADINLARIN
İNSAN HAKLARI
SÖZLEŞMESİ**

30. YILINDA

İÇİNDEKİLER

Sunuş	xi
İçindekiler	xv
I. Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Kaldırılması Sözleşmesi	1
1. Kadın Haklarında İzlenen Gelişim ve Sözleşmeye Gereksinim	1
2. Sözleşme'nin Hazırlanışı ve Yürürlüğe Girişi	5
a) Sözleşmenin Hazırlanış Süreci.....	5
b) Sözleşmenin Yürürlüğe Girişi	8
c) Dünya Kadın Konferansları.....	9
aa) 1. Dünya Kadın Konferansı, Mexico City	9
bb) 2. Dünya Kadın Konferansı, Kopenhag	10
cc) 3. Dünya Kadın Konferansı, Nairobi	10
dd) 4. Dünya Kadın Konferansı, Pekin.....	11
d) Pekin +5 Toplantısı	14
e) Pekin +10 Toplantısı	16
f) Pekin +15 Toplantısı Hazırlıkları	16
3. Sözleşme'nin Amacı ve İçeriği.....	17
a) Amacı	17
b) Sözleşmenin İçeriği.....	17
4. Türkiye'nin Sözleşmeye Taraf Olması	23

a) Sözleşmenin Onaylanması Süreci	23
aa) İç Hukuk Bakımından.....	23
bb) Uluslararası Hukuk Bakımından.....	25
b) Sözleşme'ye Konulan Çekinceler.....	27
aa) Çekince Konulmasının Gerekçeleri.....	28
bb) Çekincelerin Kaldırılması.....	32
5. Sözleşme'nin Ülkemizde Yürürlüğe Girmesinden Sonra Eşitliğe Dayalı Gelişmeler	34
a) Hukuk Alanında Gelişmeler.....	35
b) Kurumsallaşmada Gelişmeler	47
c) Kadının İnsan Haklarına Yönelik Sivil Örgütlenmedeki Gelişmeler	52
II. İhtiyari Protokol	54
1. İhtiyari Protokol' un Düzenlenmesi ve Kabulü.....	54
2. İhtiyari Protokol' ün Amacı.....	55
3. İhtiyari Protokol' ün Uygulanması.....	56
4. İhtiyari Protokol Çerçevesinde Türkiye' den Yapılan Başvuru.....	58
III. Türkiye' de Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Kaldırılması İçin Yasalarda ve Uygulamada Değişiklik Önerileri.....	59
1. Yasalarda doğrudan veya dolaylı ayrımcılık içeren kuralların değiştirilmesi gerekir.	60
a) Anayasa' da	60
b) Medeni Kanunda	65
2. Yasaların Yaşama Geçirilmesi, Uygulamada Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Kaldırılması	68
a) Kadının İstihdamı.....	68
b) Kadına Yönelik Şiddet.....	71
Kaynakça.....	73

EKLER

EK 1:Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Kaldırılması Sözleşmesi.	79
EK 2: Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Kaldırılması Sözleşmesine İlişkin İhtiyari (Optional) Protokol.....	97
EK 3: Birleşmiş Milletler Üçüncü Dünya Kadın Konferansı Kadının Gelişmesi İçin Nairobi İleriye Yönelik Stratejileri.....	105
Ek 4: Pekin Deklarasyonu	221
EK 5: Pekin+5 Birleşmiş Milletler Genel Kurul Özel Oturumu.....	227
EK 6: BM Kadının Statüsü Komisyonu Kararlarından Örnekler	241
EK 7: Kadınlara Karşı Şiddetin Tasfiye Edilmesine Dair Bildiri.....	257
EK 8: BM Namus Adına Kadınlara Karşı İşlenen Suçların Ortadan Kaldırılmasına Yönelik Kararı.....	265
EK 9: Birleşmiş Milletler CEDAW Komitesine Sunulmak Üzere Hazırlanan Altıncı Periyodik Türkiye Raporu	271
EK 10: CEDAW'a Taraf Devletler Listesi	373
EK 11: Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformunun Uygulanması (1995) ve Yirmi Üçüncü Genel Kurul Özel Oturumunun Sonuçları (2000) Hakkında 2010 Yılında Pekin Deklarasyonunun Uygulanması ve Eylem Platformunun Kabulünün 15. Yıldönümü Bağlamında Bölgesel Gözden Geçirme ve Değerlendirme Hazırlığı Amacıyla Hükümetlere Yönelik Sorular.....	381
EK 12: Hükümetlere Yönelik, Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformunun Uygulanması (1995) ve Yirmi Üçüncü Genel Kurul Özel Oturumunun Sonuçları (2000) Hakkında Türkiye'nin Yanıtı	387

EK 13 :Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW).....	455
EK 14: The Optional Protocol to the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women	473